

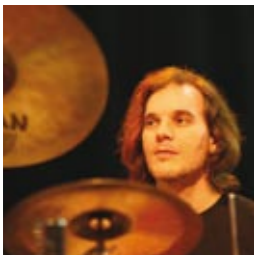
Baba Sissoko

Fabrizio Cassol

Michel Hatzzi

Stéphane Galland

AKA MOON & BABA SISSOKO

Belgisch jazztrio huwt Malinees griot-orkest

Door Benjamin Tollet Foto's Jempi Samyn

Mali is in. Westerse muzikanten vallen voor de kracht van de muziek en het gewicht van de traditie. In het rijtje van Ry Cooder, Damon Albarn, Dee Dee Bridgewater, Trilok Gurtu en Joep Pelt voegen zich nu ook de Belgische jazzmannen van Aka Moon. Zij smeden een verbond met griot Baba Sissoko en zijn familie. Bindmiddel? De gemeenschappelijke zoektocht naar nieuwe muzikale horizonten.

'Stel, je komt op een dag een beeldschone vrouw tegen en je wordt verliefd en je wilt alles doen om met haar een gezin te stichten... Wel, dat gebeurt hier met onze muziek.' Baba Sissoko, meesterbespeler van de tama (talking drum) uit Mali, is lyrisch over zijn samenwerking met Aka Moon. Vol verwachting kijkt hij uit naar de gezamenlijke optredens en cd-opnames van dit voorjaar. Voor Sissoko is het niet alleen een project over de landsgrens, maar ook een familieaangelegenheid. Hij neemt namelijk zeven musicerende broers en neven mee, zijn ensemble Black

Fabrizio Cassol: 'Gewoon náást elkaar muziek spelen... daar doen wij niet aan mee.'

Machine. Allemaal *griots*, en dus, door afkomst bepaald, schatbewaarders van muziek en verhalen. 'Ik koester al langer de droom om een griot-orkest op te richten', zegt hij aan de telefoon vanuit Zuid-Italië, waar hij sinds tien jaar woont. 'Fabrizio was er meteen voor te vinden. We zijn samen naar Mali geweest om met mijn familie aan een repertoire te werken. Elke dag repeteerden we, 's middags aten we samen de rijst die de vrouwen voor ons hadden klaargemaakt. Alles gebeurde in huiselijke kring.' 'Wij wilden dieper in de Malinese traditie duiken', is Fabrizio Cassols verhaal in Brussel. 'Om de ziel van de griots beter te leren begrijpen. Baba heeft immers veel muzikale ervaring. Hij heeft al met zo veel topmuzikanten gespeeld. Dat is enorm leerzaam voor ons. Men zegt wel van Baba dat hij geen muziek maakt, maar muziek is!'

De intensiteit van de eerste keer

Baba Sissoko (46) was recent nog een van de azen in het World Drummers Ensemble tijdens slagwerkfestival The Big Bang. Hij gelooft dat zijn vele muzikale ontmoetingen te danken zijn aan het instrument waar hij specialist op is: 'Ik heb samengespeeld met Buena Vista Social Club, Youssou N'Dour, Fela Kuti, Santana, Sting, Habib Koité, Ry Cooder, Dee Dee Bridgewater, Omar Sosa... allemaal dankzij de tama, die zeer fijne percussie levert.' Ook Aka Moon is niet vies van muzikale avonturen. De groep is zelfs in 1992 uit zo'n avontuur ontstaan, na een bezoek van Fabrizio Cassol (saxofoon), Michel Hatzigeorgiou (contrabas) en Stéphane Galland (drums) aan de Aka-pygmeëen in Centraal-Afrika. Sindsdien volgen de meest uiteenlopende projecten met muzikanten uit binnen- en buitenland elkaar op, zoals met de Indiase percussionist Umayalpuram K. Sivaraman, de Senegalese sabar-speler Doudou N'Diaye Rose, de Malinese zangeres Oumou Sangaré en de Belgische hiphop-dj Grazzhoppa, met

Baba Sissoko: 'Stel, je komt op een dag een beeldschone vrouw tegen en je wordt verliefd en je wilt alles doen om met haar een gezin te stichten... Wel, dat gebeurt hier met onze muziek.'

als resultaat een even gevarieerde serie albums. Aka Moon heeft Baba Sissoko leren kennen via diens landgenote Sangaré. In april 2006 stonden ze voor het eerst samen op het podium, tijdens *African Voices* te Brussel. In juni 2008 volgde een superconcert in Aix-en-Provence, waar Oumou Sangaré werd omringd door een koor van zeshonderd kinderen. En Sissoko was in september 2008 van de partij voor het concert ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van Aka Moon in Brussel. Cassol: 'Of we nu met muzikanten uit India, Afrika of Cuba werken, onze aanpak blijft hetzelfde. Telkens gaan we op zoek naar de intensiteit van die eerste reis bij de pygmeëen. Ter plaatse leren we de muziek en lokale cultuur kennen en werken we aan een nieuw repertoire met plaatselijke muzikanten. Gewoon náást elkaar muziek spelen... daar doen wij niet aan mee. Het boeiende aan dergelijke ontmoetingen is juist het

samen op zoek gaan naar raakpunten om een muziek te creëren die als één geheel klinkt. Zo gebeurt dat ook met Baba's griot-orkest.'

Acht tama's

De zeven andere muzikanten in Sissoko's Black Machine spelen allemaal tama. En net als hij zingen ze ook, en bespelen ze andere traditionele instrumenten als kalebas en ngoni. In de combinatie met Aka Moon zal dat echter geen traditionele Malinese muziek opleveren, noch pure jazz. 'Het moet een mix worden, een creatie tussen Afrika en Europa. Er zal jazz en traditionele muziek in zitten, maar ook nieuwe muziek die ik zelf geschreven heb', zegt Sissoko. 'De arrangementen doe ik samen met Fabrizio. We zijn als één familie aan het werk aan een nieuwe schepping. Hopelijk spreekt onze mix van jazz, Europese muziek, Malinese melodieën en Afrikaanse groove een nieuw publiek aan. In ieder geval zal het publiek muziek te horen krijgen die het nog nooit gehoord heeft.'

Baba Sissoko's Black Machine

'Mijn broers en neven wonen allemaal nog in Mali. Ze kennen intussen hun eigen cultuur voldoende om kennis te maken met vreemde culturen. Ze moeten inzien dat er ook andere dingen zijn in het leven. Deze muzikale ontmoeting is een belangrijk signaal voor jongeren, niet enkel in Mali, maar overal ter wereld. Door samen te spelen met muzikanten van andere horizonten werk je aan duurzame vrede.'

concerten

27 maart: Filharmonische zaal, Luik
28 maart: Zuiderpershuis, Antwerpen
31 maart: KVS, Brussel
1 april: Vooruit, Gent
In de zomer volgt een Europese tournee.

cd's met Baba Sissoko

Dee Dee Bridgewater - *Red Earth* (2006)
Chris Joris & Bob Stewart - *Rainbow Country* (2006)
Miguel Angá Diaz - *Echu Mingua* (2005)
Enzo Avitabile & Bottari - *Tarantella Bruna* (2004)
Máák's Spirit & Gnawa Ensemble - *Al Majmâa* (2004)
Art Ensemble of Chicago - *Reunion* (2003)

cd's Aka Moon

Amazir (2006), *Guitars* (2002), *In Real Time* (2001), *Invisible Moon* (2001), *Invisible Sun* (2000)

links

www.babasissoko.com
www.akamoon.com